

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 1 ที่ได้ลงทะเบียนเรียนเป็นนิสิตกับทางบัณฑิตวิทยาลัย ในภาคการเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2529 จำนวน 454 คน และได้ดำเนินการกับกลุ่มตัวอย่างนี้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างที่ได้ลงทะเบียนเรียนกับทางบัณฑิตวิทยาลัยจำนวน 454 คน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างแล้วมีผู้ตอบแบบสอบถามกลับมาและใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ 410 คน คิดเป็นร้อยละ 90.31 ดังรายละเอียด จำนวนนิสิตทั้งหมด จำนวนนิสิตที่ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกเป็นรายภาควิชา ในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนนิสิตบัณฑิตศึกษาทั้งหมด และจำนวนนิสิตที่ใช้ในการวิจัย คิดเป็นร้อยละ จำแนกตามภาควิชา

ลำดับที่	ภาควิชา	จำนวนนิสิตทั้งหมด	จำนวนนิสิตที่ใช้ในการวิจัย	คิดเป็นร้อยละ
1	วิจัยการศึกษา	45	44	97.78
2	การศึกษานอกระบบโรงเรียน	15	14	93.33
3	มัธยมศึกษา(มนุษย์-สังคม)	29	27	93.10
4	มัธยมศึกษา(วิทย์-คณิต)	27	23	85.19
5	พยาบาลศึกษา	25	24	96.00
6	บริหารการศึกษา	76	68	90.67
7	จิตวิทยา	53	46	86.79
8	สารพัดศึกษา	19	18	94.74
9	ประถมศึกษา	56	51	91.07
10	ศิลปศึกษา	14	13	92.86
11	โสตทัศนศึกษา	23	16	96.57
12	พลศึกษา	49	45	91.84
13	อุดมศึกษา	24	21	87.50
	รวม	454	410	90.31

จากตารางที่ 2 จำนวนนิสิตทั้งหมด 454 คน จำนวนนิสิตที่ใช้ในการวิจัย 410 คน คิดเป็นร้อยละ 90.31 จำนวนนิสิตที่ใช้ในการวิจัยเป็นนิสิตภาควิชาบริหาร การศึกษามากที่สุด และเป็นนิสิตภาควิชาศิลปศึกษาน้อยที่สุด เป็นที่น่าสังเกตว่านิสิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา การศึกษานอกระบบโรงเรียน พยาบาลศึกษา สารพัดศึกษา ศิลปศึกษา และมัธยมศึกษา(มนุษย์-สังคม)ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม มากที่สุด

จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 410 คน แสดงจำนวนนิสิตคิดเป็นร้อยละของแต่ละ ประเภทโดยจำแนกตาม เพศ สถาบันการศึกษาที่นิสิตได้เรียนสำเร็จในระดับปริญญาบัณฑิต ระยะเวลาหลังจากสำเร็จระดับปริญญาบัณฑิต คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรปริญญาบัณฑิต ประสบการณ์ในการทำงาน และ สถานภาพการมีงานทำ ในตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพส่วนตัว

สถานภาพส่วนตัว	ระดั้ม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	153	37.32
	หญิง	255	62.20
	ไม่ตอบ	2	0.48
สถาบันการศึกษาที่นิสิต	ในส่วนกลาง	258	62.90
ได้เรียนสำเร็จระดับ	ในส่วนภูมิภาค	152	37.10
ปริญญาบัณฑิต			
ระยะเวลาหลังจากที่นิสิต	มากกว่า 3 ปี	297	72.40
สำเร็จการศึกษาระดับ	ไม่เกิน 3 ปี	113	27.60
ปริญญาบัณฑิต			
คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอด	คะแนนปานกลาง (< 3.00)	257	62.68
หลักสูตรปริญญาบัณฑิต	คะแนนสูง (≥ 3.00)	152	37.08
	ไม่ตอบ	1	0.24
ประสบการณ์ในการทำงาน	มีประสบการณ์	387	94.40
	ไม่มีประสบการณ์	23	5.60
สถานภาพการมีงานทำ	มีงานทำ	371	90.49
	ไม่มีงานทำ	39	9.51

จากตารางที่ 3 กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นนิสิตหญิง สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตจากสถาบันในส่วนกลาง มาแล้วมากกว่า 3 ปี มีคะแนนเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 3.00 เป็นนิสิตที่มีงานทำและมีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้ว มีนิสิต 2 คนที่ไม่ตอบข้อมูลด้านเพศและไม่สามารถตรวจเพศของกลุ่มตัวอย่างจากแบบสอบถามได้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ยื่นคำร้องขอขีมีระเบียบประวัติของนิสิตบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ที่ไค้ลงทะเบียนเรียนในภาคการเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2529 จำนวน 454 คน จากบัณฑิตวิทยาลัย แล้วทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random) เพื่อเป็นตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์จำนวน 20 คน และคัดลอกรายชื่อ ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ของนิสิตดังกล่าว เพื่อติดต่อนัดหมายเพื่อการสัมภาษณ์ แต่สามารถนัดและ

สัมภาษณ์ได้ 16 คน แยกเป็นชาย 3 คน หญิง 13 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ

ก. แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับแรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส สถานภาพการศึกษาที่นิสิตสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ปีการศึกษาที่นิสิตสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท คณะแผนกเฉลี่ยสะสม ตลอดหลักสูตรปริญญาโท ประสบการณ์ในการทำงาน สถานภาพการมีงานทำ และภาควิชาที่นิสิตกำลังศึกษาอยู่ ลักษณะของแบบสอบถามในตอนที่ 1 นี้เป็นแบบเติมค่าและแบบตรวจสอบ

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลแรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาโท โดยจำแนกข้อมูลแรงจูงใจออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้คือ

1. ด้านความมุ่งหมายทางการศึกษาของนิสิต	13 ข้อ
2. ด้านเหตุผลส่วนตัวของนิสิต	7 ข้อ
3. ด้านหลักสูตรหรือสาขาวิชา	14 ข้อ
4. ด้านบทบาทของคณะหรือมหาวิทยาลัย	13 ข้อ
5. ด้านอาจารย์ผู้สอน	9 ข้อ
6. ด้านทั่วไป	9 ข้อ

รวมข้อมูลทั้งหมดในตอนที่ 2 เป็น 65 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating Scale) โดยกำหนดน้ำหนักคะแนนแทนระดับของความเป็นแรงจูงใจให้นิสิตเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท กำหนดเป็น 5 ระดับ แต่ละระดับมีความหมายดังนี้

- ระดับคะแนน 5 หมายถึง นิสิตได้รับแรงจูงใจจากข้อนั้นโดยตรงหรือมากที่สุด
 ระดับคะแนน 4 หมายถึง นิสิตได้รับแรงจูงใจจากข้อนั้นส่วนใหญ่หรือมาก
 ระดับคะแนน 3 หมายถึง นิสิตได้รับแรงจูงใจจากข้อนั้นพอประมาณหรือปานกลาง
 ระดับคะแนน 2 หมายถึง นิสิตได้รับแรงจูงใจจากข้อนั้นบ้างหรือน้อย
 ระดับคะแนน 1 หมายถึง นิสิตได้รับแรงจูงใจจากข้อนั้นบ้างเล็กน้อยหรือน้อยที่สุด

ข. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง แบ่งเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของนิสิต ประกอบด้วย
ชื่อ-สกุล สาขาวิชาที่กำลังศึกษาอยู่ สาขาวิชาและ สถาบันการศึกษาที่นิสิตสำเร็จการศึกษา
ระดับปริญญาบัณฑิต และที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับแรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อการเข้า
ศึกษาในระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นคำถามแบบ
ปลายเปิด 6 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเป็นลำดับดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องแรงจูงใจ
ความต้องการและพฤติกรรมของมนุษย์ การบัณฑิตศึกษา และบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์
เพื่อกำหนดแนวทางลักษณะและประเด็นของแบบสอบถามให้เป็นหมวดหมู่
2. ทำการสำรวจและสรุปผลที่ได้จากการพูดคุย สอบถามอย่างไม่เป็นทางการ
จากนิสิตบัณฑิตศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโทบัณฑิต ปีการศึกษา 2528
3. รวบรวมรายละเอียด จัดหมวดหมู่ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสอบถาม
และจากการศึกษาเอกสารอื่น ๆ เพื่อจะนำไปเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามต่อไป
4. สร้างข้อคำถามของแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ โดยได้ลักษณะของ
แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 83 ข้อ และคำถามแบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิด
8 ข้อ
5. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุง แก้ไข ถ้อยคำ ความหมาย ตลอดจนลำดับเรื่อง
6. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้าน
จิตวิทยา สถิติ วิจัย และการบัณฑิตศึกษา(ตามรายชื่อในภาคผนวก) ตรวจสอบหา
ความตรงของเนื้อหาพร้อมทั้งวิจารณ์ ขอข้อเสนอแนะอีกครั้งหนึ่ง โดยมีหนังสือแนะนำ
และขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัยแนบไปด้วย
7. ทำการปรับปรุง แก้ไข ถ้อยคำ ความหมาย การเรียงลำดับเรื่อง
ของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ปรากฏว่าได้ข้อกระทงแบบสอบถาม 65 ข้อ
และข้อกระทงแบบสัมภาษณ์ 6 ข้อ

8. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนิสิตบัณฑิตศึกษา
ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2529 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 39 คน
เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2529 แล้วผู้วิจัยได้คำนวณค่าความเที่ยง(Reliability) ของ
แบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เอส พี เอส เอ็กซ์

(Statistical Package for the Social Science-X) ใช้สูตรสัมประสิทธิ์
แอลฟาของ ลี เจ ครอนบาช (Lee J Cronbach's Alpha Coefficient)

ซึ่งได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.88 ซึ่งเป็นค่าที่สูงพอทำให้ผู้วิจัยมั่นใจว่าแบบสอบถามที่ใช้
ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพที่เชื่อถือได้

สำหรับแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้นำไปใช้นิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 8 คนอ่านในวันเดียวกัน และจากการสอบถามปรากฏว่า
นิสิตทุกคนมีความเข้าใจในข้อความถามเป็นแนวเดียวกันตรงตามที่ผู้วิจัยต้องการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทั้งจากแบบสอบถาม
และแบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ก. แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้สำรวจตารางสอนของนิสิตบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จาก
ประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย และเลือกรายวิชาที่เปิดสอนในภาคการเรียนที่ 1 ปีการศึกษา
2529 เฉพาะที่นิสิตบัณฑิตศึกษา ชั้นปีที่ 1 จะต้องลงทะเบียนเรียนทุกคน ซึ่งได้แก่วิชา
412 601 เป็นรายวิชาบังคับของภาควิชาวิจัยการศึกษา

2. ผู้วิจัยได้ยื่นหนังสือคำร้องถึงบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอจดหมายแนะนำตัวถึง
หัวหน้าภาควิชาวิจัยการศึกษา เพื่อขออนุญาตทำการสำรวจและเก็บข้อมูลจากนิสิตที่เรียน
วิชา 412 601 และผู้วิจัยได้นำจดหมายดังกล่าวยื่นต่อหัวหน้าภาควิชาวิจัยการศึกษา
เมื่อได้รับอนุญาตจากหัวหน้าภาควิชาแล้วก็ได้ติดต่อขออนุญาตจากอาจารย์ผู้สอนประจำวิชา
412 601 แต่ละท่านต่อไป

3. ผู้วิจัยได้ติดต่อขออนุญาตจากอาจารย์ที่สอนประจำวิชา 412 601
และนัด วัน เวลา สถานที่ เพื่อที่จะได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนิสิตบัณฑิตศึกษา
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละครั้งนั้นผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากอาจารย์ที่สอนประจำวิชา
412 601 ที่ได้กล่าวแนะนำขอให้นิสิตให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นการล่วงหน้า

หน้าและท่านอาจารย์ได้สละเวลาการสอนเป็นเวลามากพอที่ผู้วิจัยจะได้เก็บข้อมูลได้อย่าง สะดวกและสมบูรณ์

4. ในกรณีที่นิสิตไม่สามารถตอบแบบสอบถามในวันนั้นได้ ผู้วิจัยได้ให้นิสิต นำแบบสอบถามกลับไปทำต่อได้และกำหนดวันเพื่อขอรับแบบสอบถามคืนในวันต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยโดยใช้แบบสัมภาษณ์นี้ใช้เวลาตั้งแต่วันที่ 23 มิถุนายน 2529 ถึงวันที่ 14 กรกฎาคม 2529 ได้แบบสอบถามที่สามารถวิเคราะห์ ข้อมูลได้ 410 ฉบับ

ข. การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้เขียนคำร้องยื่นต่อบัณฑิตวิทยาลัยและขอลอกรายชื่อและที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ของนิสิตจากฝ่ายวิจัยและวางแผน บัณฑิตวิทยาลัย

2. ผู้วิจัยทำการศึกษา ทำความเข้าใจและซักซ้อมการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งเตรียมอุปกรณ์ในการบันทึกผลการสัมภาษณ์ เช่น เครื่องบันทึกเสียง และติดต่อบุคลากรใช้สถานที่สัมภาษณ์เป็นการล่วงหน้า เช่น ห้องสมุด

3. ผู้วิจัยได้ติดต่อนิสิตบัณฑิตศึกษาที่เป็นตัวอย่างทั้งทางวาจาโดยตรงและทางโทรศัพท์ด้วยตนเอง เพื่อกำหนดวัน เวลา สถานที่ เพื่อทำการสัมภาษณ์

4. ในการสัมภาษณ์นิสิตแต่ละครั้ง ผู้วิจัยพยายามดำเนินการสัมภาษณ์ให้มีบรรยากาศที่เป็นกันเองและยึดหลักปฏิบัติในการสัมภาษณ์ การเตรียมการก่อนสัมภาษณ์ ดำเนินการสัมภาษณ์ ซึ่งได้แก่ การเปิดการสัมภาษณ์ ระหว่างการสัมภาษณ์ การปิด - การสัมภาษณ์อย่างเคร่งครัด

5. ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลต่าง ๆ จากการสัมภาษณ์ทันทีในขณะที่สัมภาษณ์และ ทบทวนผลการสัมภาษณ์ทุกครั้งก่อนปิดการสัมภาษณ์ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้สรุป ทบทวนผล ของการสัมภาษณ์จากเทปบันทึกเสียงอีกครั้งและบันทึกเพิ่มเติมในส่วนที่บันทึกยังไม่ครบและ ไม่สมบูรณ์

ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ตั้งแต่วันที่ 23 พฤศจิกายน 2529 ถึง วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2530 โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน แต่ได้ทำการสัมภาษณ์ จริง 16 คน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างไม่มีเวลาให้สัมภาษณ์ 4 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

ก. แบบสอบถาม ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ด้วยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เอส ที เอส เอ็กซ์ เอ็ก (Statistical Package for the Social Science - X: SPSS-X) ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีลำดับขั้นการวิเคราะห์ดังนี้ คือ

1. คำนวณค่าตัวกลางเลขคณิต (Arithmetic Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสัมประสิทธิ์การกระจายของข้อกระทงแต่ละข้อของแบบสอบถาม ทำให้ทราบถึงระดับของแรงจูงใจเป็นรายข้อกระทง โดยให้ความหมายของค่าตัวกลางเลขคณิต ดังนี้

ตัวกลางเลขคณิต 4.50-5.00 ถือว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับแรงจูงใจจากข้อกระทงนั้นมากที่สุด
 ตัวกลางเลขคณิต 3.50-4.49 ถือว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับแรงจูงใจจากข้อกระทงนั้นมาก
 ตัวกลางเลขคณิต 2.50-3.49 ถือว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับแรงจูงใจจากข้อกระทงนั้นปานกลาง
 ตัวกลางเลขคณิต 1.50-2.49 ถือว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับแรงจูงใจจากข้อกระทงนั้นน้อย
 ตัวกลางเลขคณิต 1.00-1.49 ถือว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับแรงจูงใจจากข้อกระทงนั้นน้อยที่สุด

2. ทดสอบความแตกต่างของตัวกลางเลขคณิตของคะแนนแรงจูงใจของนิสิตต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทบัณฑิตโดยใช้การทดสอบสถิติที (t-test) (J.P. Guilford and Benjamin Fruchter 1978: 157) แยกเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนตัวของนิสิต ดังนี้ คือ เพศ ระยะเวลาหลังจากที่นิสิตสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สถาบันการศึกษาที่นิสิตเรียนสำเร็จระดับปริญญาบัณฑิต ประสบการณ์ในการทำงาน และ สถานภาพการมีงานทำ

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนแรงจูงใจของนิสิตที่เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทบัณฑิตเป็นรายด้านและรวมทั้งหมดระหว่างภาควิชา โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way analysis of Variance) (Glass and Stanley 1970: 364-365) หากพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่โดยใช้วิธีการของคูกี (Tukey) (ประคอง กรรณสูต 2528: 283-289)

4. วิเคราะห์ตัวประกอบสำคัญของแรงจูงใจของนิสิตต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทบัณฑิตโดยวิธีวิเคราะห์ตัวประกอบ (Factor Analysis) ด้วยวิธีตัวประกอบสำคัญ (Principal Factor) แบบมีการคำนวณซ้ำต่อ (With iteration) (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และ ลัดดาวัลย์ รอดมณี 2527: 140-141) และหมุนตัวประกอบแบบออร์ทोगอนอล (Orthogonal) โดยวิธีแวนิแม็กซ์ (Varimax) (เรื่องเดียวกัน : 150-151) ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 คำนวณหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนระหว่างข้อกระทง 65 ข้อ โดยใช้สูตรเพียร์สันโปรดักโมเมนต์ (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ซึ่งแสดงออกมาในรูปเมตริกสหสัมพันธ์ขนาด 65×65 พร้อมทั้งทดสอบความมีนัยสำคัญทางเมตริกสหสัมพันธ์

4.2 นำตัวแปรที่มีสหสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นอย่างมีนัยสำคัญไปสกัดตัวประกอบ (Factor Extraction) โดยวิธีตัวประกอบสำคัญและหมุนแกนตัวประกอบแบบออร์ทोगอนอลเพื่อให้ได้ตัวประกอบที่เป็นอิสระต่อกันด้วยวิธีแวนิแม็กซ์

4.3 หลังจากวิเคราะห์ตัวประกอบแล้วพิจารณาเลือกตัวประกอบที่สำคัญโดยใช้เกณฑ์ตัดสินว่า ตัวประกอบแต่ละตัวต้องมีค่าไอเกนมากกว่าหรือเท่ากับ 1 และเพื่อให้ได้ตัวประกอบที่ชัดเจนจึงตั้งเกณฑ์ในการพิจารณาน้ำหนักตัวประกอบของตัวแปรแต่ละตัวต้องไม่ปรากฏบนตัวประกอบมากกว่า 1 ตัวประกอบ และมีน้ำหนักตัวประกอบเป็น 0.45 ซึ่งเป็นค่าที่สูงพออธิบายถึงความแปรปรวนที่แท้จริงของตัวแปรกับตัวประกอบ คือ สามารถอธิบายได้มากกว่าร้อยละ 20 ของความแปรปรวนที่รวมกับตัวประกอบ อีกประมาณร้อยละ 80 เป็นสิ่งอื่น ๆ เช่น อยู่ในตัวประกอบเฉพาะ ตัวประกอบร่วมกับค่าความคลาดเคลื่อน (อุทุมพร จามรมาน 2527: 175-177)

ข. แบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพแล้วลงข้อสรุปจากผู้วิจัยได้สัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูลมาทั้งจากแบบบันทึกการสัมภาษณ์และเทปบันทึกเสียง มีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลดิบ ซึ่งได้แก่ เทปบันทึกเสียง 7 ม้วน แบบบันทึกการสัมภาษณ์ 16 ชุด

2. กำหนดหน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) โดยจะทำการวิเคราะห์เป็น สาระ (Themes) ออกมาในรูปของประโยคหรือข้อความที่แสดงความคิดเห็นเพียงความคิดเดียว

3. กำหนดหน่วยในการระบุ (Unit of Analysis) เมื่อกำหนด
หน่วยในการวิเคราะห์เป็นสาระแล้วผู้วิจัยได้กำหนดว่าจะใช้หน่วยเป็นหน่วยความถี่
(Frequency) โดยนับทุกสาระที่ปรากฏในข้อมูลที่เก็บมาได้ทั้ง 16 ชุด
4. จัดประเภทข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดประเภทของข้อมูลออกเป็น 6 ด้านคือ
- 4.1 ด้านความมุ่งหมายทางการศึกษาของนิสิต
 - 4.2 ด้านหลักสูตรหรือสาขาวิชา
 - 4.3 ด้านลักษณะงานประจำของนิสิต
 - 4.4 ด้านลักษณะงานที่นิสิตต้องการ
 - 4.5 ด้านผลตอบแทนที่ได้รับ
 - 4.6 ด้านทั่วไป
5. การบันทึกข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตาราง 6×16
เพื่อบันทึกข้อมูลที่เป็นสาระที่ได้จากการอ่านแบบบันทึกการสัมภาษณ์และการฟังเทปบันทึกเสียง
6. การวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้จากการสัมภาษณ์ครั้งนี้มีจำนวนตัวอย่างข้อมูล
ทั้งหมด 16 ชุด ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายการของสาระของด้านทั้ง 6 ด้าน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย